

1^e bestuursrapportage 2025

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
0. Sociale voorzieningen	5
1. Maatschappelijke dienstverlening en gezondheid	7
2. Onderwijs en educatie	12
3. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	14
4. Milieu	18
5. Veiligheid.....	21
6. Verkeer en vervoer	22
7. Cultuur, sport en recreatie	23
8. Economische structuur	25
9. Bestuur en organisatie	26
10. Algemene baten en lasten	27
11. Overhead	28

Inleiding

Zoals is vastgelegd in de 'Financiële verordening gemeente Eersel' worden de belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting 2025 voor uw raad in beeld gebracht en uw raad wordt in de gelegenheid gesteld om (tussentijds) zowel de budgettering als planning bij te sturen. Deze 1e bestuursrapportage van 2025 rapporteert tot en met medio april.

Naar aanleiding van het verzoek van de raad bij de 1^e bestuursrapportage 2024 worden de mutaties gecategoriseerd, zodat inzichtelijk is of een mutatie onafwendbaar, noodzakelijk of door het college wenselijk is. Bij iedere mutatie wordt aangegeven in welke categorie de mutatie valt:

1. Onafwendbaar (als gevolg van hogere wet- en regelgeving, wijzigingen in de rijksfinanciering, de bijstelling van een opneemregeling of contractwijzigingen in het lopende jaar);
2. Noodzakelijk (doordat het voortkomt uit vastgesteld (lokaal) beleid);
3. Wenselijk door college.

Financieel resumé

In deze bestuursrapportage is in de inleiding een financieel overzicht per programma toegevoegd, die de actuele stand van de begroting 2025 weergeeft. Het begrotingssaldo na verwerking van de 1e bestuursrapportage en overige mutaties bedraagt € 868.119,- negatief. Hiernaast wordt een doorkijk van het begrotingssaldo van de jaren 2026 tot en met 2029 weergegeven.

In onderstaande tabel zijn de mutaties op programmaniveau gepresenteerd voor 2025.

Een positief bedrag is een voordeel in de begroting

Programma (bedragen in €)	Begroting voorafgaand aan 1 ^e berap 2025		Mutaties 1 ^e berap 2025		Begroting na 1 ^e berap 2025	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
0. Sociale voorzieningen	9.777.012	2.628.000	256.000	416.805	10.033.012	3.044.805
1. Maatschappelijke dienstverlening en gezondheid	13.183.752	426.657	1.083.248	40.000	14.267.000	466.657
2. Onderwijs en educatie	3.820.072	1.223.818	29.180	29.180	3.849.252	1.252.998
3. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	10.340.239	6.694.302	-112.867	-301.000	10.227.372	6.393.302
4. Milieu	5.413.983	5.279.911	294.804	244.804	5.708.787	5.524.715
5. Veiligheid	2.050.401	195.830	0	0	2.050.401	195.830
6. Verkeer en vervoer	5.499.502	657.324	105.000	0	5.604.502	657.324
7. Cultuur, sport en recreatie	2.845.003	592.775	37.396	40.000	2.882.399	632.775
8. Economische structuur	1.085.175	662.914	30.000	135.500	1.115.175	798.414
9. Bestuur en organisatie	2.076.068	362.861	0	0	2.076.068	362.861
10. Algemene baten en lasten	1.047.163	45.782.170	-105.448	253.797	941.715	46.035.967
11. Overhead	8.289.027	1.041.743	230.800	0	8.519.827	1.041.743
Subtotaal	65.427.397	65.548.305	1.848.113	859.086	67.275.510	66.407.391
Begrotingssaldo	120.908	0	-989.027	0	-868.119	0
Totaal incl. saldo	65.548.305	65.548.305	859.086	859.086	66.407.391	66.407.391

Begrotingssaldo

In onderstaand overzicht is het actuele begrotingssaldo na de verwerking van deze bestuursrapportage voor de jaren 2025 tot en met 2029 weergegeven.

Een positief bedrag is een voordeel in de begroting

(Bedragen in €)	2025	2026	2027	2028	2029
Saldo conform 2e berap 2024	339.879	-1.921.579	-3.031.441	-3.779.450	-3.779.450
VRBZO 1e begrotingswijziging 2025 (raad 25-2-2025)	-125.971	-125.971	-125.971	-125.971	-125.971
Overeenkomst Groene BOA (Raad 25-2-2025)	-93.000	-124.000	-32.000	0	0
Saldo voor 1e berap	120.908	-2.171.550	-3.189.412	-3.905.421	-3.905.421
Netto-effect 1e bestuursrapportage	-989.027	-340.036	-126.473	-184.286	-46.809
Geactualiseerd begrotingssaldo na de 1e bestuursrapportage 2025	-868.119	-2.511.586	-3.315.885	-4.089.707	-3.952.230

Doorkijk begrotingssaldi

Het meerjarige begrotingssaldo is weergegeven in de tabel hierboven. De structurele mutaties uit deze bestuursrapportage hebben een negatieve invloed op het meerjarige begrotingssaldo.

Leeswijzer

In de volgende hoofdstukken wordt per programma gerapporteerd over hoe we er op dit moment voorstaan, of er indicatoren en normen worden aangepast en worden financiële afwijkingen op de exploitatie en investeringen toegelicht. Een aantal posten die in deze bestuursrapportage zijn opgenomen zijn afkomstig uit het ombuigingstraject. Omdat ze al per 2025 ingaan en geen politieke keuzes zijn hebben we deze direct in deze bestuursrapportage verwerkt.

0. Sociale voorzieningen

Hoe staan we ervoor?

Uitvoering participatiewet

Toekomstverkenning KempenPlus

Berenschot heeft onderzoek gedaan naar "Optimalisering van de uitvoering van KempenPlus" (scope 1) en naar "Financiële bestaanszekerheid en optimale taakverdeling" (scope 2). De onderzoeksresultaten zijn eind maart 2025 opgeleverd. Met de raadsinformatiebrief van 8 april 2025 bent u geïnformeerd over de resultaten van het onderzoeken en de vervolgstappen.

Pilot huisbezoeken bij betalingsachterstanden

Uit de voorlopige evaluatie van de pilot blijkt dat door huisbezoeken inwoners met schulden beter worden bereikt. Wel is er behoefte aan rolverheldering tussen de schuldhelpverlening en maatschappelijk werker tijdens de huisbezoeken. Er is voorgesteld de pilot in 2025 voort te zetten en eind 2025 een besluit te nemen of huisbezoeken een structureel worden ingezet bij betalingsachterstanden.

Afwijkingen m.b.t. indicatoren/normen

Op dit moment zijn er geen afwijkingen.

Exploitatie

Een positief bedrag is een voordeel in de begroting

(Bedragen in €)	Categorie:	2025	2026	2027	2028	2029
1. Uitvoeringskosten inburgering	3	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000
2. Buig	1	-232.195	-115.000	0	0	0
3. Bijzondere bijstand	1	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000
4. Ontheemden uit Oekraïne	1	301.000	6.000	0	0	0
Kleine bijstellingen	1	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Totaal		160.805	-17.000	92.000	92.000	92.000

1. Uitvoeringskosten inburgering (structureel voordeel van € 40.000,- op de lasten)

Wij voeren de inburgering al meerdere jaren op efficiënte wijze uit, mede dankzij de inzet van vrijwilligers. Daarnaast zijn de regiehouders inburgering in dienst van de gemeente en nemen zij een deel van de uitvoerende taken op zich. Hierdoor wordt het beschikbare budget momenteel niet volledig benut. Het is daarom verantwoord om het structurele budget met € 40.000,- te verlagen. Dit voorstel is in het kader van het ombuigingstraject reëel ramen in beeld gebracht

2. BUIG (incidenteel nadeel van € 232.195,- in 2025 en € 115.000,- in 2026)

De uitkeringskosten stijgen structureel met € 504.000,-. Dit nadeel wordt met name veroorzaakt door een toename van het aantal uitkeringsgerechtigden (€ 350.000,-) en extra inzet op loonkostensubsidie (€ 140.000,-) en beschut werk (€ 30.000,-). Deze maatregelen ondersteunen inwoners met een arbeidsbeperking bij het vinden en behouden van werk, maar brengen ook extra kosten met zich mee. Daarnaast is er een daling van de uitgaven aan IOAW met € 28.000,- tegenover een stijging van uitgaven aan IOAZ met € 12.000,-. Deze stijging kan niet volledig gedekt worden uit de rijksbijdrage. Op basis van de voorlopig toegekende BUIG rijksuitkering 2025 resteert er nog een tekort in 2025 van € 232.195,- en € 115.000,- in 2026. Vanaf 2027 verwachten we dat deze stijging van de uitkeringskosten gedekt worden uit de rijksbijdrage BUIG.

3. Bijzondere bijstand (structureel voordeel van € 62.000,-)

We zien een daling in de uitgaven bijzondere bijstand van € 57.000,- en een kleine daling van € 5.000,- voor de collectieve ziektekostenverzekering voor minima.

4. Ontheemden uit Oekraïne (voordeel van € 301.000,- in 2025 en € 6.000,- in 2026)

Door wijzigingen in de leefgeldregeling en doordat steeds meer inwoners uit Oekraïne die in de opvang verblijven aan het werk gaan, dalen de uitgaven voor leefgeld met € 191.000,- in 2025. Daarnaast geldt sinds 1 januari 2025 een nieuwe regeling waarbij ontheemden die gebruik maken van de gemeentelijke opvang en die meer verdienen dan de leefgeldnorm, verplicht zijn een eigen bijdrage te betalen voor gas, water en elektriciteit. Dit leidt tot hogere baten van € 110.000,-. Het totale voordeel op deze post voor 2025 respectievelijk 2026 ad € 301.000,- en € 6.000,- wordt verrekend met de rijksbijdrage (verantwoord in programma 3) waardoor deze bijstelling budgettair neutraal zijn.

5. Kleine bijstellingen (structureel nadeel van € 10.000,-)

De cliënten van KempenPlus hebben meer begeleiding en trajecten nodig om eventuele uitstroom te realiseren. Daardoor stijgt het werkdeel van het participatiebudget structureel licht met € 12.000,- vanaf 2025. Het budget voor studietoelage daalt structureel licht met € 2.000,- vanaf 2025. Daarnaast worden de baten in het kader van de Bbz en TOZO € 23.000,- lager geraamd. Dit is voor de exploitatie van de gemeente Eersel budgettair neutraal doordat ook de afdracht aan het rijk met hetzelfde bedrag daalt.

Investerings

Op dit moment zijn er geen afwijkingen.

1. Maatschappelijke dienstverlening en gezondheid

Hoe staan we ervoor?

Jeugdhulp

Meerjarenbeleidskader (MJBK) Jeugdhulp de Kempen:

Het MJBK Jeugdhulp in de Kempen 2020-2024 (inclusief twee verlengingsjaren) loopt af op 31 december 2025. Op dit moment loopt het proces totstandkoming van het nieuwe MJBK Jeugdhulp de Kempen 2026-2029. Hierin worden landelijke ontwikkelingen zoals de Hervormingsagenda Jeugd en het Toekomstscenario Jeugd & gezin meegenomen. Eind 2025 worden de stukken in route gebracht en ter vaststelling aangeboden aan de raden. De lasten voor jeugdzorg nemen toe. De lastenstijging is tweeledig, enerzijds is de jeugdzorg een stuk duurder geworden door nieuwe prijsafspraken die gedurende het jaar zijn ingegaan, anderzijds zijn er meer jeugdigen die jeugdzorg vragen.

Regionale ontwikkelingen/ Samen voor Jeugd:

In de regio is het Meerjarenplan Samen voor Jeugd 2026 – 2029 opgesteld. Hierin zijn vier opgaven opgenomen waarmee opgabegericht aan de slag gegaan wordt:

- Reikwijdte: gespecialiseerde jeugdhulp voor jeugdigen en gezin wanneer dat bijdraagt aan de oplossing. Integraliteit: jeugdhulp inzetten vanuit integraliteit, systeemgericht en zowel sector- als domein overstijgend.
- Verblijf: Meer kinderen groeien veilig op, thuis of in de omgeving (zo thuis mogelijk).
- Organisatie: verbeteren van de organisatie, inkoop en beschikbaarheid van specialistische jeugdhulp. Hieronder valt ook de omvorming van Samen voor jeugd tot een Gemeenschappelijke Regeling (GR).

De Kempengemeenten zorgen voor aansluiting van deze opgaven en de daaraan verbonden ambities bij ons huidige en nieuwe MJBK jeugdhulp de Kempen.

Informatie over actuele cijfers wachtlijsten jeugdhulp:

Hieronder een weergave van het aantal unieke cliënten wachtend op jeugdhulp binnen de gemeente Eersel in 2024. Inhoudelijk kan toegelicht worden dat een casus voor het Kempen Team Jeugd, waarbij sprake is van een onveilige situatie, indien noodzakelijk altijd direct opgepakt worden.

Aantal van klantnummer	Kolomlabels											
Rijlabels		jan	feb	mrt	apr	mei	jun	aug	sep	okt	nov	dec
Kempen Team Jeugd		24	21	18	17	16	16	14	12	11	7	6
Team LOT		34	32	30	28	26	22	18	15	13	9	8
Eindtotaal		58	53	48	45	42	38	32	27	24	16	14

LOT; Lokaal Ondersteunings Team.

Wet Maatschappelijke ondersteuning (WMO)

Actuele informatie over de wachtlijst hulp bij het huishouden

De wachttijd voor ondersteuning Hulp bij het huishouden staat onder druk en er zijn in de praktijk niet veel mogelijkheden om deze positief te beïnvloeden. Op dit moment hebben we 44 cliënten die wachten op hulp bij het huishouden en een gemiddelde wachttijd van ongeveer 10 weken. Binnen de Kempen ligt nu een voorstel om te starten met de pilot wachtlijstoplosser. Het streven is dat we 1 juli 2025 kunnen starten met de pilot.

SPUK GALA

Er is onzekerheid over de voortzetting van de SPUK-middelen na 2026. In het licht van ombuigingen binnen de gemeente Eersel en de onzekerheid over de structurele financiering voor GALA na 2026, is het niet gegarandeerd dat er vanaf 2027 voldoende middelen beschikbaar zijn voor de structurele uitvoering van de ketenaanpakken in het GALA. Daarom heeft het college ervoor gekozen om nu even een pas op de plaats te maken en voorlopig de werkzaamheden rondom de ketenaanpakken uit te stellen. In de voorjaarsnota 2026-2029 is een voorstel opgenomen met een inschatting van de kosten voor de ketenaanpakken voor de komende jaren.

Het betreft de volgende ketenaanpakken:

- Aanpak overgewicht en obesitas
- Welzijn op Recept
- Valpreventie

Afwijkingen m.b.t. indicatoren/normen

Op dit moment zijn er geen afwijkingen.

Exploitatie

Een positief bedrag is een voordeel in de begroting

(Bedragen in €)	Catego- rie:	2025	2026	2027	2028	2029
1. Jeugdhulp begeleiding	1	-235.000	-125.000	-175.000	-225.000	-283.500
2. Jeugdhulp behandeling	1	-295.000	-87.752	-137.752	-187.752	-246.252
3. Gesloten plaatsing	1	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
4. Gezinsgericht	1	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000
5. PGB zorg zonder verblijf Jeugd 3D	1	-120.000	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
6. Pleegzorg en jeugdhulp crisis met verblijf	1	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
7. Jeugdbescherming en Jeugd-reclassering	1	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
8. Veilig thuis	1	-12.248	-12.248	-12.248	-12.248	-12.248
9. Hulp bij het huishouden	1	-140.000	-80.000	-100.000	-120.000	-140.000
10. ZIN en PGB Begeleiding	1	-215.000	-85.000	-135.000	-185.000	-215.000
11. Dagbesteding WMO	1	-70.000	-70.000	-70.000	-70.000	-70.000
12. Eigen bijdrage CAK	1	5.000	-195.000	0	0	0
13. Maatwerkvoorzieningen	1	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000
14. Peuterspeelzaalwerk	1	29.000	29.000	29.000	29.000	29.000
Kapitaallasten investering Andere kijk op dorpsraden	3	0	0	0	0	0
Totaal		-1.043.248	-666.000	-641.000	-811.000	-978.000

1. Jeugdhulp Begeleiding (structureel nadeel van € 235.000,- 2025, € 125.000,- 2026, € 175.000,- 2027, € 225.000,- 2028, € 283.500,- 2029) op de lasten)

Het totaal aantal cliënten binnen Jeugdzorg Begeleiding is in 2024 fors gestegen. Het gaat hierbij met name om het bieden van individuele begeleiding gericht op het stimuleren van de ontwikkeling en gedragsverandering. Wat eveneens bijdraagt aan de kostenstijging is een toename van de behandelduur van 31%. De lasten van 2024 zijn als uitgangspunt genomen voor de begroting van 2025 met indexering op kosten (5,71%) en volume (5,2%).

Het ligt niet in de lijn der verwachtingen dat de kosten voor Jeugdhulp Begeleiding de komende periode zullen afnemen. Vandaar dat de lasten van 2024 als uitgangspunt genomen zijn voor de begroting van 2025 met indexering op kosten (5,71%) en volume (5,2%). Eind dit jaar is er vaststelling van het meerjarig beleidskader. Mogelijk worden er in het uitvoeringsplan behorend bij het beleidskader gewijzigde keuzes gemaakt en/of is er duidelijkheid over landelijke wetswijzigingen die voor een aanpassing van de begroting volgen. Het is nu niet aannemelijk dat de lasten dalen, uitgangspositie is het huidige kostenniveau te handhaven. Op dit moment is ervoor gekozen om deze forse stijging gefaseerd in te voeren vanaf 2026.

2. Jeugdhulp Behandeling (structureel nadeel van € 295.000,- 2025, € 87.752,- 2026, € 137.752,- 2027, € 187.752,- 2028, € 246.252,- 2029) op de lasten)

Ook voor Jeugdzorg Behandeling geldt dat het niet in de lijn der verwachtingen ligt dat de kosten voor Jeugdzorg Behandeling de komende periode zullen afnemen.

De lasten van 2024 zijn als uitgangspunt genomen voor de begroting van 2025 met indexering op kosten (5,71%) en volume (5,2%). Eind dit jaar is er vaststelling van het meerjarig beleidskader. Mogelijk worden er in het uitvoeringsplan behorend bij het beleidskader gewijzigde keuzes gemaakt en/of is er duidelijkheid over landelijke wetswijzigingen die voor een aanpassing van de begroting volgen. Op dit moment is ervoor gekozen om deze forse stijging gefaseerd in te voeren vanaf 2026.

3. Gesloten plaatsing (structureel nadeel van € 15.000,- op de lasten)

JeugdZorgPlus bedden worden ingekocht op basis van beschikbaarheidsfinanciering. Dat betekent dat alle gemeenten bijdragen aan het beschikbaar hebben van een aantal bedden voor onze regio, de beschikbaarheidsfinanciering. De prognose beschikbaarheidsfinanciering voor 2025 bedraagt € 40.000,-. Het verschil van € 15.000,- is verwerkt in de begroting.

4. Gezinsgericht (structureel voordeel van € 35.000,- op de lasten)

Bij deze jeugdhulp gaat het om gezinsbehandeling. Die wordt ingezet als het noodzakelijk is om bestaande gedragspatronen in de onderlinge verhoudingen in het gezin te doorbreken. De preventieve werking waarvan uitgegaan wordt is het voorkomen van afzonderlijke en langdurige uithuisplaatsingen van een of meer van de gezinsleden. Het tarief per maand voor één cliënt bedraagt € 5.000,- per maand.

Voor de gemeente Eersel betreft het twee cliënten met een einddatum van de beschikking in 2026 en 2033.

5. PGB zorg zonder verblijf Jeugd 3D (nadeel van € 120.000,- in 2025, € 50.000,- in 2026 e.v. op de lasten)

Over het algemeen zien we de zorg vorm PGB toenemen. Op dit moment is er voor Eersel sprake van 8 lopende beschikkingen, waarvan een beschikking tot december 2025 van € 133.000,-. Op basis van deze beschikking is er een incidenteel nadeel van € 120.000,- voor 2025. Op basis van de toenemende vraag naar zorg vorm PGB is er een structureel nadeel van € 50.000,- voor 2026 e.v.

6. Pleegzorg en jeugdhulp crisis met verblijf (structureel nadeel vanaf 2025 € 20.000,-)

De lasten voor pleegzorg en jeugdhulp crisis met verblijf worden vanaf 2025 structureel verhoogd met € 20.000,-. De begroting voor de gemeente Eersel wordt structureel aangepast op basis van de huidige lasten. Het betreft hier langdurige structurele pleegzorg waarbij het tarief per maand voor één cliënt € 1.600,- bedraagt.

7. Jeugdbescherming en Jeugdreclassering (structureel nadeel vanaf 2025 € 25.000,-)

De lasten voor jeugdbescherming en jeugdreclassering worden structureel verhoogd met € 25.000,-. De tarieven zijn geïndexeerd met 4.91% in overeenstemming met de richtlijn vanuit de VGN. Met de meicirculaire van 2024 zijn extra rijksmiddelen (€ 22.000,-) toegekend ten behoeve van werkdrukverlaging jeugdbescherming, deze staan als stelpost opgenomen in de begroting. Wij stellen voor deze middelen in te zetten om de extra kosten binnen Jeugdbescherming en Jeugdreclassering te drukken.

8. Veilig Thuis (structureel nadeel van € 12.248,- op de lasten)

De individuele bijdrage van de gemeente Eersel aan Stichting Veilig Thuis Zuidoost-Brabant is geïndexeerd. Het verschil is hierbij opgenomen in de begroting.

9. Hulp bij het huishouden (structureel nadeel van € 140.000,- in 2025, € 80.000,- 2026,-, €100.000,- 2027 € 120.000,- in 2028 en € 140.000,- in 2029)

De reden hiervoor is de structurele toename van het aantal cliënten. Ook de CAO VVT, verpleeghuizen, verzorgingshuizen en Thuiszorg is op dit moment nog niet vastgesteld (verwachting 1-4-2025). In de begroting wordt rekening gehouden met een index van 3,5 % . Door de wijziging van de hoogte van een persoonsgebonden budget (pgb) informeel, van het minimumloon naar de uurlonen uit de CAO VVT, stijgt ook de hoogte van deze pgb's. Gezien de huidige trends (vergrijzing, langer thuis blijven wonen) en eerdere landelijke beleidsontwikkelingen (abonnementstarief) is het aannemelijk dat de vraag naar hulp bij het huishouden in 2025 verder zal toenemen. Het is nu niet aannemelijk dat de lasten dalen, uitgangspositie is het huidige kostenniveau te handhaven. Op dit moment is ervoor gekozen om deze forse stijging gefaseerd in te voeren vanaf 2026.

10. ZIN en PGB Begeleiding (structureel nadeel van € 215.000,- in 2025, € 85.000,- in 2026, € 135.000,- in 2027, € 185.000,- in 2028 en € 215.000,- in 2029)

Op basis van de bekostiging middels P*Q is de begroting in 2024 fors afgeramd. Echter zien we een toename van de kosten. Oorzaak van de toenemende kosten Vergrijzing; een groeiende oudere bevolking leidt tot een grotere behoefte aan begeleiding. Complexere zorgvragen; inwoners met meervoudige problematiek doen vaker een beroep op de Wmo, wat intensievere en duurdere vormen van ondersteuning vereist en rekening houdend met een prijsindex van 3,5%. Het is nu niet aannemelijk dat de lasten dalen, uitgangspositie is het huidige kostenniveau te handhaven. Op dit moment is ervoor gekozen om deze forse stijging gefaseerd in te voeren vanaf 2026.

11. Dagbesteding (structureel nadeel van € 70.000,- op de lasten vanaf 2025)

Reden voor toenemende kosten is de Vergrijzing en indexatie van 3.5%. Een groeiende oudere bevolking leidt tot een grotere behoefte aan dagbesteding

12. Eigen bijdrage CAK (voordeel € 5.000,- in 2025 en in 2026 een nadeel van € 195.000,-

Het abonnementstarief zorgde in 2025 voor meer gebruikers van de Wmo, maar de extra inkomsten wegen niet op tegen de hoge kosten. Door het uitstellen van het abonnementstarief naar 01-01-2027, ervaren we in 2026 niet alleen stijgende kosten, maar ook lagere inkomsten. De verwachting is dat gemeenten hier in de meicirculaire 2025 voor worden gecompenseerd. Door middel van de RIB meicirculaire 2025 zullen wij uw raad informeren over de eventuele compensatie en de hoogte daarvan. De uitslag hiervan zullen we verwerken in de ontwerpbegroting 2026-2029.

13. Maatwerkvoorzieningen (Structureel voordeel van € 35.000,- vanaf 2025 op de lasten)

De lasten voor vervoersvoorziening wordt met € 90.000 afgeraamd, de lasten voor rolstoelvoorziening wordt met € 30.000,- bijgeraamd. Voor wat betreft woonvoorziening wordt voorgesteld om het budget structureel bij te ramen met € 35.000,-.

Vrijval stelpost index wmo demografie en stelpost integraal zorgakkoord (structureel voordeel € 87.648,- in 2025, € 149.473,- in 2026, € 212.400,- in 2027 en € 276.400,- vanaf 2028)

Steeds meer mensen worden ouder, waardoor de vraag naar ondersteuning, zoals huishoudelijke hulp, dagbesteding, begeleiding en hulpmiddelen, blijft groeien. Het uitstellen van het abonnementstarief naar 1 januari 2027 zorgt daarnaast voor extra druk op de Wmo-financiering. Het gereserveerde budget wordt ingezet om stijgende kosten, zoals door vergrijzing en inflatie, op te vangen. Deze vrijval is als voordeel verwerkt in programma 10, waar de stelposten zijn geraamd. Door deze vrijval is de dekking voor met name posten 9 t/m 11 gedeeltelijk gedekt.

14. Peuterspeelzaalwerk (structureel voordeel € 29.000,- op de lasten)

De werkelijke kosten zijn de afgelopen jaren lager dan het beschikbare budget. Als we uitgaan van een reële inschatting van 10 kinderen waarvan de ouders geen kinderopvangtoeslag ontvangen en 15 kinderen waarvan de ouders aanspraak maken op de VVE (beide historisch) volstaat een lager budget. Bij de laatste cijfers van de GGD zien we echter een groei in VVE-indicaties waardoor de uitgaven in de toekomst mogelijk gaan stijgen. Het is echter nog niet bekend hoeveel kinderen daadwerkelijk gebruik gaan maken van VVE.

Investerings

Andere kijk op dorpsraden (€ 85.000,-)

Bij het vaststellen van de begroting voor 2022 is € 200.000,- begroot om tot 31-12-2025 bewonersinitiatieven vanuit participatieprogramma 'Dorpen Maken Het Verschil' financieel te kunnen faciliteren. Na 3 jaar (peilpunt 1-1-2025) resteert hier nog iets meer dan € 60.000,- van.

Het participatieprogramma moedigt en ondersteunt onze inwoners aan om initiatieven en activiteiten te ontplooiën die de leefbaarheid en sociale betrokkenheid vergroten.

Inmiddels is duidelijk dat het resterende budget niet toereikend voor het gehele jaar zal zijn. Er rusten inmiddels namelijk voor een bedrag ad. € 39.750,- reserveringen op, te weten:

• Krachtige Kernen op de basisscholen: 9 x € 4.000,-	€ 36.000,-
• Educatief speel-kunstwerk in kunstroute het Groene Lint	€ 2.000,-
• Jeu de Boulesbaan aanleggen Vessem	€ 1.750,-

Daarnaast zijn er reeds initiatieven bij ons kenbaar gemaakt: Zo zijn er ideeën bij een bewonersgroep in Eersel over vergroening van hun wijk, zijn er plannen met plein Den Dries in Wintelre, is er aandacht voor het feit dat Steensel dit jaar 800 jaar bestaat en is er gesproken met het Senioren Netwerk Eersel over Duofietsen. Ook wordt onderzocht of er draagvlak is voor een calisthenics park in Steensel, is men reeds co-financiering aan het zoeken voor hanging baskets voor in Vessem en willen de Kempen Specials activiteiten voor de groep voor jong-volwassenen gaan ontplooiën. Wanneer we deze initiatieven 'die nog in de steigers staan' gelijk aan eerdere willen behandelen is, -in de lijn van eerdere bijdragen & reeds rekening houdend met co-financiering, een bedrag van € 35.000,- nodig.

Het resterende budget is niet afdoende voor deze bewonersinitiatieven, laat staan de initiatieven die nog zullen binnenkomen. De verwachting is dat een eenmalige verhoging van het krediet met € 85.000,- toereikend zal zijn. De gevraagde verhoging bestaat uit een verhoging van het krediet ad. € 35.000,- om bovenstaande initiatieven en de nog komende initiatieven te bekostigen in 2025, tevens verzoeken wij uw raad verder om een

ophoging van dit krediet met € 50.000,- zodat het participatieprogramma in 2026 op eenzelfde manier kan worden voortgezet.

Na vaststelling van de nieuwe gemeenteraad in 2026 zal een meerjaren-verzoek volgen in de Voorjaarsnota 2027-2030 zodat het participatieprogramma Dorpen Maken Het Verschil in de verdere toekomst ook kan voortbestaan ten behoeve van leefbaarheids-/sociale initiatieven van onze inwoners.

Voorgesteld wordt om dit krediet ineens af te schrijven ten laste van de algemene reserve.

2. Onderwijs en educatie

Hoe staan we ervoor?

Leerlingenvervoer

Het aantal leerlingen dat gebruik maakt van het leerlingenvervoer in onze gemeente ligt de laatste 7 jaar tussen 75 en 100 (ook gedurende het schooljaar komen er kinderen bij en stoppen er kinderen). De verwachting is dat dit ook komend jaar zo zal zijn.

Naar aanleiding van de nieuwe Modelverordening Leerlingenvervoer van de VNG (2024) wordt samen met de gemeentes Reusel-de Mierden, Bergeijk en Bladel gewerkt aan een nieuwe Verordening Leerlingenvervoer. De planning is om vanaf het voorjaar 2026 de nieuwe aanvragen voor het leerlingenvervoer voor schooljaar 2026/2027 volgens de nieuwe verordening te kunnen behandelen.

Leerplicht

Door intensief contact en korte lijnen met het onderwijs is het verzuim goed in beeld. Er wordt met name ingezet op preventie, waardoor het aantal pv's (proces verbalen) vanwege wettelijk verzuim zeer laag is. De krapte op gebied van huisvesting binnen het basisonderwijs wordt door scholen gevoeld, maar er is nog steeds plek voor nieuwe leerlingen.

Onderwijshuisvesting (IHP)

Eind 2024 heeft het college het Onderwijshuisvestingsprogramma (OHP) 2025 vastgesteld conform de jaar-schijf 2025 van het Integraal Huisvestingsplan (IHP) 2024-2038. De volgende voorzieningen zijn opgenomen:

- Uitbreiding en eerste inrichting basisschool Meester Gijbels: uit de ecologische quickscan (maart 2025) blijkt dat er nader onderzoek moet plaatsvinden naar vleermuizen. Het nader onderzoek wordt half oktober opgeleverd. Dit betekent dat de uitbreiding vertraging oploopt.
- Voorbereidingskredieten en project specifieke kosten Rythovius College: met het raadsbesluit van 10 december 2024 is besloten dat de nieuwbouw van het Rythovius College gecombineerd moet worden met De Muzenval, bibliotheek en muziekschool/JAM. Dat wordt dit jaar verder uitgewerkt in samspraak met de betrokken partijen (zie hiervoor ook paragraaf 11 Overhead).
- Voorbereidingskrediet Sinte Lucij: Er wordt verkend of renovatie/vernieuwbouw haalbaar is waarmee een afweging gemaakt kan worden tussen nieuwbouw en renovatie/vernieuwbouw.

Hiernaast vindt een eerste verkenning plaats voor potentiële locaties voor een nieuwe basisschool die in de tweede termijn van het IHP gerealiseerd moet worden.

Afwijkingen m.b.t. indicatoren/normen

Op dit moment zijn er geen afwijkingen.

Exploitatie

Een positief bedrag is een voordeel in de begroting

(Bedragen in €)	Categorie:	2025	2026	2027	2028	2029
1. Opheffen onderwijsachterstanden	1	0	0	0	0	0
Kapitaallasten onderwijshuisvesting	1	0	0	0	0	0
Totaal		0	0	0	0	0

1. Opheffen onderwijsachterstanden (budgettair neutraal, incidenteel voordeel van € 29.180,- op de baten, en incidenteel nadeel van € 29.180,- op de lasten)

De voorlopige toekenningsbeschikking voor subsidie onderwijsachterstandenbeleid 2025 is hoger dan begroot, namelijk € 139.339,-. We hebben rekening gehouden met € 110.159,-. Zowel de baten als de lasten stijgen met € 29.180,-, waardoor deze mutatie budgettair neutraal is.

Investeringsen

Indexering kredieten onderwijshuisvesting (€ 113.000,-)

Jaarlijks stelt het college van burgemeester en wethouders het Onderwijshuisvestingsprogramma (OHP) vast. De voorzieningen op het OHP 2025 zijn conform de jaarschijf 2025 van het Integraal Huisvestingsplan (IHP) Onderwijs 2024-2038 gemeente Eersel. Conform het IHP worden de voorzieningen geïndexeerd naar het actuele jaar. Het betreft kredieten uitbreiding (€ 24.000,-) en eerste inrichting Meester Gijbels (€ 1.000,-), voorbereidingskredieten en project specifieke kosten Rythovius College (€ 83.000,-) en voorbereidingskrediet Sint Lucij (€ 5.000,-). De stijging van de kredieten betreft een bedrag van totaal € 113.000,-. De dekking van de hogere kapitaallasten komen uit de bestemmingsreserve decentralisatie onderwijshuisvesting en hebben daarmee geen directe invloed op het exploitatiesaldo.

3. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

Hoe staan we ervoor?

Schaalsprong/uitvoering bestuursopdracht ontwikkelstrategie

In februari 2025 is besloten voor het 50%-scenario voor de gemeente Eersel.

De komende periode onderzoeken we hiervan de gevolgen. In september komt er een voorstel in de raad om de effecten in beeld te brengen en te besluiten over het vervolg.

Cyclisch bouwen

Vooruitlopend op de financiering uit grondexploitaties of via anterieure overeenkomsten bereiden we projecten voor. Hiervoor is het budget cyclisch bouwen beschikbaar. Vanwege de grote woningbouwopgave waar we voor staan, in samenhang met de uitvoering van de ontwikkelstrategie, werken we momenteel aan veel woningbouwprojecten. Een actueel overzicht van de projecten is sinds maart 2025 beschikbaar via onze publieke woningbouwkaart online: woningbouwkaart.eersel.nl.

Huisvesting urgente doelgroepen

Huisvesting statushouders

In Nederland neemt het aantal statushouders de laatste jaren toe. Het vinden van voldoende geschikte huisvesting is in de krappe woningmarkt in onze gemeente lastig. De mutatiegraad van huurwoningen daalt. Er komen weinig woningen vrij. En de woningen die wel vrijkomen zijn vooral gezinswoningen. Het overgrote deel van de statushouders in Nederland betreffen op dit moment alleenstaande statushouders. Vanwege deze problematiek lukt het de laatste jaren niet om de taakstelling te behalen.

We hebben een plan van aanpak opgesteld om de achterstand in te lopen. We voeren die momenteel uit.

We treffen voorbereidingen voor de realisatie van een (tijdelijk) woongebouw voor urgente doelgroepen.

Daarnaast zijn en blijven we in gesprek met WSZ om geschikte vrijkomende huurwoningen toe te wijzen aan statushouders.

Opvang vluchtelingen uit Oekraïne

We vangen sinds begin 2022 vluchtelingen uit Oekraïne op. We hebben circa 210 plaatsen voor vluchtelingen in gemeentelijke opvanglocaties. Dit zijn twee voormalige kantoorpanden en enkele woningen. Daarnaast worden nog circa vijftien personen opgevangen door particulieren. We gaan ervan uit dat de opvang in ieder geval tot in 2026 duurt, maar we houden er rekening mee dat de opvang nog langere tijd nodig zal zijn. Voor na 2026 ontstaat voor Eersel mogelijk een probleem als de overeenkomst voor het gebruik van een opvanglocatie waar we 100 personen huisvesten in Eersel afloopt. We doen momenteel onderzoek naar nieuwe opvanglocaties.

Opvang asielzoekers

Voor de opvang van asielzoekers hebben gemeenten door de Spreidingswet een taak. We moeten opvang regelen voor ongeveer 60 personen. We streven naar het bijdragen aan de opvang van asielzoekers. We treffen voorbereidingen voor de realisatie van een opvangvoorziening op een potentieel geschikte locatie aan de Hapertseweg in Duizel.

Gebiedsontwikkeling Levende Beerze

Sinds 2010 zijn de gemeenten Eersel en Oirschot bezig met de gebiedsontwikkeling "Levende Beerze". Samen met Provincie Noord Brabant, Waterschap de Dommel, Brabants Landschap, ZLTO, bewoners van het gebied en diverse beheerorganisaties veranderen we het gebied en verankeren het beheer en de instandhouding in de samenleving. In 2024 is het koersdocument GGA Kempenland-West geschreven. Hierin is het gebiedsproces de Levende Beerze gesplitst in drie deelprocessen:

- Gebiedsproces Landschotseheide (trekker Provincie, gemeente Oirschot)
- Gebiedsproces beekdal de Kleine Beerze (Eerselse deel afgerond en afgesloten)
- Gebiedsproces Groot en Kleinmeer (Eersel, Waterschap de Dommel en Brabant Water)

De uitvoering van het Eerselse deel van het beekdal van de Kleine Beerze is dit voorjaar voltooid (2025). In het voorjaar 2025 hebben we nog afwaarderingsbijdrage van het GOB ontvangen en we verwachten nog een inrichtingsbijdrage. Direct daarna sluiten we het krediet "gebiedsontwikkeling Kleine Beerze" (MIP 2010/2014) definitief. Via de 1e bestuursrapportage 2025 verwerken we deze inkomsten boekhoudkundig.

De gebiedsprocessen “Groot en Kleinmeer” en “Landschotseheide” vallen nu onder GGA Kempenland-west en worden hieronder beschreven.

Het transitieproces Levende Beerze is t/m 2023 uitgevoerd onder de vlag van de uitvoeringscommissie “De Levende Beerze”. Per 1 januari 2024 is deze taak overgedragen aan de stuurgroep GGA Kempenland-West. Deze is eind 2023 ingericht om met name de stikstofuitdaging aan te gaan.

GGA Kempenland-West (Gebieds Gerichte Aanpak)

Gebiedsontwikkelingen zoals de Levende Beerze waren gericht op het herstel van de oorspronkelijke natuur. Deze oorspronkelijke natuuropgave is in de afgelopen jaren flink groter geworden. Denk hierbij aan klimaat (verdroging en nu ook wateroverlast), Kader Richtlijn Water (KRW), energietransitie, transitie landbouw en stikstofdepositie. Dit vraagt een gebieds overstijgende aansturing van deze nieuwe vraagstukken. Dit is door de Provincie ondergebracht bij de eind 2022 ingestelde stuurgroep GGA Kempenland West.

De samenwerking beslaat het grondgebied van de gemeenten Hilvarenbeek, Reusel-De Mierden, Bladel, Eersel, Bergeijk, en Oirschot. Binnen de GGA worden verschillende deelgebieden gedefinieerd. Voor Eersel zijn onderstaande deelgebieden van belang:

Gebiedsproces Landschotseheide: De extreme verdroging van dit N2000-gebied is/was één van de grote zorgen binnen de GGA Kempenland West. De heide ligt binnen de gemeente Oirschot, maar de oorsprong van de verdroging ligt hoofdzakelijk op het bovenstrooms gelegen Eerselse en Bladelse grondgebied. De provincie en Oirschot trekken dit gebiedsproces. Eersel kent vier N2000-gebieden met evenzoveel gebieds-processen. Qua capaciteit/inzet kiest Eersel nu voor een beperkte rol in dit deelgebied en onze inzet hier te beperken tot de wettelijke RO-taken op ons grondgebied.

Gebiedsproces “beekdal Kleine Beerse”: Het beekherstelproject op Eersels grondgebied is vrijwel voltooid en de natuurwaarden zijn sterk verbeterd. Op Oirschots grondgebied liggen nog wat kansen die daar worden opgepakt.

Gebiedsproces “Groot en Kleinmeer”: Dit kleine N2000 gebied is eigendom van de gemeente Eersel en ligt binnen de onttrekkingszone van het waterwingebied Vessem. Het gebied rondom Groot en Kleinmeer is relatief klein en overzichtelijk. Er is één piekbelaster ten noordoosten van het gebied. Met de heersende (zuid)westenwind geeft deze nauwelijks stikstofbelasting. Het water in het Grootmeer is vrijwel schoon, omdat het alleen afkomstig is van regenval en spoelwater van het pompstation. De in het N2000 beheerplan beschreven beheerdoeltypen gedijen hier goed. Samen met Brabant Water is een waterinlaatprotocol opgesteld waarin wordt geregeld tot welk peil en met hoeveel water jaarlijks maximaal aangevuld wordt om het peil van het Grootmeer op 1 april op het streefpeil van 23,10 m+ NAP te krijgen. In de zomer mag het meer droogvallen. Boven het streefpeil kan het water nu weer via sloten wegstromen richting de Kleine Beerze. Al met al voldoet het gebied nu aan de gestelde eisen voor N2000 en KRW. In 2025 zullen we deze conclusie bestuurlijk laten vastleggen.

Gebiedsproces Levende Run

In navolging van de gebiedsontwikkeling Levende Beerze is in 2023 gestart met een vergelijkbaar gebiedsproces rondom de Run, de Levende Run. In 2023 is het proces samen met Bergeijk, Waterschap en lokale agrarische ondernemers verder opgepakt. Bergeijk en Eersel zijn gezamenlijk de projecttrekkers. In 2024 hebben we samen een externe projectleider en een externe procesmanager ingehuurd. De externe kosten worden gedekt met Provinciaal geld uit het IBP-VP budget “Proeftuinen van de Kempen”.

Het deelgebied “de Run” ligt tussen de kernen Eersel, Steensel, Bergeijk en Weebosch. In het gebied ligt geen stikstofgevoelige Natura 2000. De gemeentelijke speerpunten zijn hier: wonen en werken, vasthouden van water en het voorkomen van negatieve sociaal-maatschappelijke gevolgen hiervan voor de gevestigde agrarische ondernemers. We zijn begonnen met een inventarisatie bij de 65 boerenbedrijven in het gebied. De hieruit voortvloeiende wensen combineren we met de Rijksopgave(n) en met de ruimtevraag vanuit de ontwikkelstrategie regio Eindhoven (voltooid eind 2024). Dit vertalen we dan in een gebiedspanorama voor het deelgebied de Run. Deze 1^e fase moet na de zomer 2025 gereed zijn. Daaruit definiëren we de vervolgstappen voor het vervolgproces.

Plan Bos en Boom (excl. Grond)

In 2021 heeft de gemeenteraad het Plan Bos & Boom vastgesteld. Dit plan heeft een doorlooptijd van tien jaar, Tot nu toe hebben wij 140.000 van de voorgenomen 400.000 bomen (in 2030) geplant. Dat hebben we gedaan door nieuw bos en ecologische verbindingzones aan te leggen, houtsingels te planten en lanen en parken aan te vullen met bomen, maar ook door particuliere grondeigenaren te stimuleren om meer bomen te planten.

De uitvoerbaarheid van het plan kwam afgelopen jaar onder druk te staan vanwege het wegvallen van de cofinanciering door de Provincie via het GOB. Deze compenseerde 50% van de waardevermindering van de landbouwgrond t.g.v. omzetting naar NNB (Natuur Netwerk Brabant). Daardoor kunnen we met de tot nu toe beschikbaar gestelde gemeentelijke middelen nog vijf hectare grond aankopen om 20.000 bomen te planten; Gezien de grote gronddruk binnen onze gemeente, waardoor we moeilijk gronden kunnen aankopen en gezien bovenstaande, hebben wij de ambities voor Bos en Boom naar beneden bijgesteld. We gaan nu nog 60.000 bomen bijplanten tot totaal 200.000 bomen in 2030. De nieuwe ambitie moet worden gerealiseerd met de in de jaarrekening beschikbare budgetten plus de in de komende jaren nog te verwerven subsidies.

Afwijkingen m.b.t. indicatoren/normen

Op dit moment zijn er geen afwijkingen.

Exploitatie

Een positief bedrag is een voordeel in de begroting

(Bedragen in €)	Categorie:	2025	2026	2027	2028	2029
1. Opvang asielzoekers	1	0	0	0	0	0
2. Opvang vluchtelingen	1	- 301.000	- 6.000	0	0	0
3. Kleine Beerze	3	110.000	0	0	0	0
Kapitaallasten Kleine Beerze	3	2.867	5.733	5.733	5.733	5.733
Totaal		-188.133	-267	5.733	5.733	5.733

1. Opvang asielzoekers (budgettair neutraal)

Voor de opvang van asielzoekers hebben gemeenten door de Spreidingswet een taak. We moeten opvang regelen voor ongeveer 60 personen. We streven naar het bijdragen aan de opvang van asielzoekers. We treffen voorbereidingen voor de realisatie van een opvangvoorziening op een potentieel geschikte locatie aan de Hapertseweg in Duizel. Voor de opvang van statushouders is er in 2025 een budget aanwezig van € 77.500,-. Voor de opvang van asielzoekers ramen we dat we € 50.000,- kosten maken en stellen we voor om het budget voor statushouders in te zetten voor projectleiding en onderzoekskosten.

2. Opvang vluchtelingen (nadeel € 301.000,- in 2025 en € 6.000,- in 2026)

Door bijstelling van de lasten voor leefgeld in programma 1 op basis van de 1^e managementrapportage 2025 van Kempenplus stellen we de rijksbijdrage overeenkomstig bij. Per saldo is deze mutatie budgettair neutraal voor de gemeente.

3. Krediet kleine Beerze (incidenteel voordeel van € 110.000 op de baten)

Zie de toelichting onder investeringen hieronder.

Investerings

Gebiedsontwikkeling Kleine Beerze (€ 144.000,- lasten, € 340.000 baten)

Zoals in de jaarrekening 2024 reeds benoemd hebben wij onlangs (2025) op dit project nog een bijdrage van het GOB (Groen Ontwikkelbedrijf Brabant) kunnen bijschrijven van ± € 170.000,-. In de loop van dit jaar verwachten we nog een soortgelijk bedrag van het waterschap voor ons aandeel in de inrichtingsbijdrage van het gebied Dorp aan de Beek te Vessem. Na aftrek van nog te maken kosten (circa € 137.000,-) zijn de lopende werkzaamheden daarmee afgerond.

Wij stellen voor om aanvullend nog vier landschapselementen (LSE's) te realiseren tussen dorpsrand Vessem en de brug Heike (over de Kleine Beerze). Wij bezitten hier ongeveer 6,1 ha landbouwgronden die we kortdurend verpachten en die gelegen zijn tegen de beek. Deze landbouwgronden verwachten wij in de toekomst voor circa 50% afwaardering bij de Provincie/ Waterschap op te gaan voeren, waarbij er dan

beperkingen worden opgelegd omtrent het gebruik (onder andere omtrent gebruik drijfmest, pesticiden en teelten) ten faveure van ecologie en waterkwaliteit. De LSE's beslaan bij elkaar ongeveer 0,77 ha, welke wij willen onttrekken aan ons landbouw-areaal tegen een waarde van € 93.000,-. Een halve hectare daarvan planten wij in als bosperceel in het kader van Plan Bos en Boom. Hiervoor willen we subsidie verwerven voor de aanplant van 1.500 tot 2.000 bomen. Hiermee verbinden we de N2000-zones aan de oostkant van de Kleine Beerze met elkaar. Daarmee zijn de flanken aan de benedenstroom van de kleine Beerze vrijwel volledig ingericht als waardevolle ONNB (Ondernemend Natuur Netwerk Brabant). Een mooie afsluiting van 14 jaar gebiedsontwikkeling.

Om bovenstaande uit te kunnen voeren is een uitgavenbudget van € 230.000,- nodig (€ 93.000,- grondaankoop + € 137.000,- LSE's). Het restantkrediet bedraagt voorafgaand aan deze bestuursrapportage € 86.000,-. Daarom wordt voorgesteld dit krediet voor de uitgaven met € 144.000,- te verhogen. Voor de baten wordt dit krediet met (2 x € 170.000,-) met € 340.000,- verhoogd. Per saldo levert dit een voordeel op van € 110.000,- dit voordeel komt ten gunste van het begrotingssaldo.

De kapitaallast van het restantkrediet uit de jaarrekening 2024 van € 86.000,- valt vrij doordat de inkomsten het volledige restantkrediet dekken. Dit levert in 2025 een positief I op van € 2.867,- en vanaf 2026 € 5.733,-.

Vorbereidingskosten Vessem-Noord (€ 200.000,-)

Voor het plan Vessem-Noord is een haalbaarheidsberekening opgesteld met daarin opgenomen toekomstige kosten en opbrengsten grondverkoop. Uit de haalbaarheidsberekening blijkt dat de kosten kunnen worden terugverdiend door de opbrengsten van grondverkoop. Onderdeel van de kosten die opgenomen zijn in de haalbaarheidsberekening zijn de plankosten. Onder plankosten verstaan we onder andere kosten voor onderzoeken, stedenbouwkundige kosten, kosten projectleiding, juridische kosten voor het opstellen van overeenkomsten, opstellen omgevingsplan en ambtelijke kosten. Op het moment dat het omgevingsplan wordt vastgesteld wordt ook de grondexploitatie pas geopend. Dan zullen deze voorbereidingskosten naar deze grondexploitatie worden overgeboekt, waarna deze lasten worden gedekt uit de grondverkoop. Echter veel van deze kosten worden gemaakt in de voorbereidingsfase voor dat het omgevingsplan wordt vastgesteld. Daarom vragen we een voorbereidingskrediet aan om deze kosten te kunnen maken op het moment dat er nog geen grondexploitatie is vastgesteld. Er is reeds eerder een krediet beschikbaar gesteld van € 200.000,- voor het maken van voorbereidingskosten. Dit voorbereidingskrediet is inmiddels gebruikt waardoor wordt verzocht om dit krediet te verhogen met € 200.000,-. Zoals aangegeven gaan we deze kosten terugverdienen op het moment dat er gronden uitgegeven kunnen worden.

Vorbereidingskrediet Höllekes (€ 75.000,-)

In 2021 is besloten om in Steensel de kerk te verwerven en opdracht te verlenen voor transformatie tot een nieuw gemeenschapshuis. Hierbij is ook besloten om een voorstel te maken voor herontwikkeling van de vrijkomende locatie aan de Korte Kerkstraat 7a (Höllekes) tot een woningbouwlocatie. Bij totstandkoming van dit voorstel zullen ook de nodige kosten gemaakt dienen te worden waarbij kan worden gedacht aan projectleiding, stedenbouwkundige kosten en benodigde onderzoeken. Ter dekking wordt verzocht om een voorbereidingskrediet van € 75.000,- beschikbaar te stellen om de periode tot aan vaststelling van het omgevingsplan te overbruggen. Bij vaststelling wordt dan ook een grondexploitatie geopend.

Vorbereidingskosten Nardushoek (€ 75.000,- uitgaven en inkomsten budgetneutraal)

De voorbereidingskosten voor dit project zijn toegenomen als gevolg van benodigde aanvullende onderzoeken op het gebied van geografie en ecologie hetgeen resulteert in een overschrijding van het beschikbare voorbereidingskrediet. De overschrijding bedraagt € 10.524,-. Tevens is voor het project Nardushoek een subsidie verkregen van € 75.000,- vanuit Provincie Noord-Brabant. Deze subsidie is nog niet geraamd binnen het voorbereidingskrediet. Voorgesteld wordt het krediet voor zowel de uitgaven als inkomsten met € 75.000,- te verhogen, waardoor de overschrijding mede teniet wordt gedaan.

4. Milieu

Hoe staan we ervoor?

Grootschalige opwek

De vergunningsaanvraag voor het zonnepark in Wintelre is verleend. De initiatiefnemer kan beginnen met bouwen. Verder zijn we met Rijkswaterstaat, de Provincie en meerdere gemeenten in de regio bezig met het OER-traject Brainport. Hierbij kijken we naar de mogelijkheden voor energieopwekking op de gronden van Rijkswaterstaat. Eerder liepen er twee trajecten in de regio (OER-A67 en OER-A2-A50-A58). Deze zijn samengevoegd tot één OER-traject Brainport.

Energiegemeenschap

We zijn gestart met een onderzoek naar een energiegemeenschap. De energiegemeenschap is het lokale governance platform waarin de drie partities gezamenlijk bepalen en betalen:

1. Hoe en waar lokaal energie wordt opgewekt;
2. Hoe de energie verhandeld wordt;
3. Hoe de kosten verdeeld worden en de baten ten goede komen aan de lokale gemeenschap;
4. De energiegemeenschap als bedrijf wordt bestuurd.

Fase 0 is afgerond en we starten nu met fase 1. Fase 1 bestaat uit een haalbaarheidsonderzoek. Begin Q4 verwachten we de resultaten van dit onderzoek. Via energiegemeenschappen kunnen burgers, lokale overheden en kleine ondernemingen samen energie opwekken, delen en verkopen. Hiermee wordt de (burger)participatie in hernieuwbare energieprojecten gestimuleerd. Het concept van energiegemeenschappen wordt geïntroduceerd in de energiewetgeving.

Zon-op-dak

Het doel om in 2030 via zon-op-dak 200 terra joules aan duurzame energie op te wekken, blijft een ambitieuze maar haalbare opgave. In 2022 bedroeg de opgewekte duurzame elektriciteit 100 TJ, naar de meest recente beschikbare cijfers. De laatste tijd staan zonnepanelen echter steeds vaker negatief in de schijnwerpers, onder andere door hogere terugleverkosten en de onzekerheid rondom de salderingsregeling.

Daarnaast vormt netcongestie (een tekort aan capaciteit op het elektriciteitsnet) een steeds grotere uitdaging. Dit belemmert de uitbreiding van bedrijven en kan de realisatie van zonnepanelen op bedrijfsdaken vertragen. Om dit probleem aan te pakken, hebben we cofinanciering verstrekt voor een onderzoek naar de oprichting van één of twee energiehubs. Dit onderzoek wordt geleid door het Kempisch Ondernemers Platform (KOP) in Eersel en moet ervoor zorgen dat de uitbreiding van zonne-energie bij bedrijven mogelijk blijft. Onder leiding van het KOP is een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd voor energiehubs op bedrijventerreinen Meerheide en Haagdoorn. Hierbij is een data-analyse uitgevoerd naar het energieverbruik van bedrijven, met inzicht in pieken, momenten van (te) hoog of laag verbruik en de overlap tussen deze gegevens. De resultaten zijn in meerdere bijeenkomsten besproken.

Resultaten per bedrijventerrein:

- *Haagdoorn*: Op de MiddenSpanning-aansluiting (MS) zijn slechts drie bedrijven aangesloten, die momenteel geen problemen ervaren. Voor de mogelijkheid om MSLS-aansluitingen (Midden Spanning / Laag Spanning bij een energiehub te betrekken, loopt een uitvraag bij Enexis om de nettopologie inzichtelijk te maken. Enexis geeft hier echter op dit moment geen prioriteit aan.
- *Meerheide*: De resultaten zijn positief, waardoor we doorgaan naar fase 2.

In fase 2 is een gedetailleerdere berekening gemaakt per bedrijf, met betrekking tot energieverbruik en de kosten voor deelname aan de energiehub. De volgende stap is het ondertekenen van een intentieovereenkomst, waarmee de samenwerking tussen bedrijven en de gemeente Eersel formeel wordt bekrachtigd.

Duurzaamheidsbeleid 2017-2025

Het duurzaamheidsbeleid loopt eind 2025 af. In de Begroting 2025-2028 is gecommuniceerd dat dit jaar een nieuw programma wordt voorgelegd aan uw raad.

Het huidige duurzaamheidsbeleid willen we verlengen tot en met 2026, waarbij een nieuw uitvoeringsprogramma energie voor 2026 wordt opgesteld. Hiervoor is een voorstel opgenomen in de Voorjaarsnota 2026. De nieuwe Duurzaamheidsvisie wordt op een later moment in samenhang met de Omgevingsvisie opgesteld.

Energiereductie bestaande gemeentelijke gebouwen

De gemeente Eersel heeft in 2015 haar 38 gebouwen in kaart gebracht middels een zogenaamde Energieprestatie Advies voor Utiliteitgebouwen Maatwerkadvies (EPA-U Maatwerkadvies) waarbij, per gebouw, inzichtelijk is gemaakt welke duurzaamheidsmaatregelen (en bijbehorende investeringen) mogelijk zijn om aan de ambities van het Klimaatbeleid te voldoen.

Die duurzaamheidsmaatregelen bestaan uit beperking van de energievraag, gebruik van duurzame energie en het efficiënt gebruik van fossiele brandstoffen. Enkele voorbeelden zijn:

Na-isoleren van daken, muren en/of vloeren, LED verlichting, zonneboilers, zonnepanelen, HR++ beglazing, etc.

Met de beschikbare financiële middelen kunnen tot en met 2025 de geadviseerde duurzaamheidsmaatregelen worden gerealiseerd.

Onderstaand de volgende duurzaamheidsmaatregelen die zullen worden uitgevoerd of reeds zijn gestart:

- Renovatie tennisaccommodatie Vessem (na isoleren dak, vloer en muren, LED verlichting, zonneboiler)
- Renovatie Jeugdhuis de Spil (na-isoleren dak en spouwmuur, LED verlichting, HR++)
- Na-isoleren dak en spouwmuur bij verschillende gemeentelijke gebouwen, uitvoering nog nader te bepalen (afwachting SMP onderzoek)

Afwijkingen m.b.t. indicatoren/normen

Op dit moment zijn er geen afwijkingen.

Exploitatie

Een positief bedrag is een voordeel in de begroting

(Bedragen in €)	Categorie:	2025	2026	2027	2028	2029
1. Milieubeheer	1	- 50.000	0	0	0	0
Kapitaallasten vervangen nutsvoorzieningen Dieprijs en Postelseweg en voorbereiding Groenstraat	1	0	0	0	0	0
Totaal		-50.000	0	0	0	0

1. Milieubeheer (incidenteel nadeel van € 50.000,- op de lasten)

In 2024 is door de provincie bodemonderzoek uitgevoerd op/nabij de milieustraat. Dit om de eerder geconstateerde verontreiniging met oplosmiddelen onder de voormalige vuilstort aan de Biesvendreef verder in te kaderen. In tegenstelling tot de uitkomst van eerdere onderzoeken blijkt dat er niet alleen een verontreinigingsbron in/onder de vuilstort is gelegen maar ook op het terrein van de milieustraat. In de risicoparagraaf behorende bij de begroting 2025 is melding gemaakt dat er mogelijk ook een bron van verontreiniging zich op het terrein van de milieustraat bevindt. De gemeente is het bevoegde gezag voor deze verontreiniging. Om de omvang van de verontreiniging afkomstig van de milieustraat goed in beeld te krijgen is aanvullend bodemonderzoek nodig en zal frequent monitoring moeten plaatsvinden.

Investeringen

Vervangen nutsvoorzieningen tussen Dieprijs en bebouwde kom Eersel Postelseweg (€ 120.000,-)

Naast het asfalteren van de fietspaden Postelseweg is het vervangen/verzwaren van nutsvoorzieningen een belangrijke opgave voor dit project. Voorafgaand aan de start van de uitvoering van dit project bleek dat de rioolpersleiding tussen het sportpark De Dieprijs en de bebouwde kom van Eersel vergroot moet worden. Dit omdat er uit het achterliggende gebied steeds meer rioolwater verpompt moet worden. Wij kiezen ervoor om dit gelijktijdig met de nutswerkzaamheden uit te voeren. De sleuf ligt open en de leiding kan nu eenvoudig naast de andere leidingen in het nutstracé worden gelegd. Dit nu niet doen zou op een later moment veel hogere kosten veroorzaken. De kosten worden gedekt vanuit de voorziening groot onderhoud riolering via het GRP. Dit krediet wordt afgeschreven in 60 jaar.

Vorbereiding herinrichting Groenstraat (Wintelre) (€ 75.000,-)

In de Groenstraat en op de kruising met Biemereren/Willibrordusstraat zien we na vorige winter nog steeds enige waterhinder. Om de mogelijkheden te onderzoeken voor waterberging c.q. waterafvoer via de Willibrordusstraat (uitvoering start in 2027) maken we nu hydraulische berekeningen voor dit gebied. Hiermee bepalen we of de diameter van het nieuw te leggen regenwaterriool in de Willibrordusstraat nog moet worden aangepast. Daarnaast willen we de sloten, bermen en rijbaan van de Groenstraat aanpassen aan het huidige verkeersaanbod. Wij stellen voor om hiervoor een voorbereidingskrediet van € 75.000,- beschikbaar te stellen. De kosten worden gedekt vanuit de voorziening groot onderhoud riolering via het GRP. Dit krediet wordt afgeschreven in 60 jaar.

5. Veiligheid

Hoe staan we ervoor?

KIT

In februari heeft het KIT 5 controles uitgevoerd op bedrijfsterreinen. Deze adressen waren geselecteerd door het RIEC (regionale informatie- en expertisecentra) op basis van criteria. Hierbij zijn 2 (lichte) overtredingen geconstateerd.

Verder is het KIT aangesloten bij de prostitutiecontroles. Hierbij zijn 2 overtredingen geconstateerd.

Damocles/last onder dwangsom dealers

In het eerste kwartaal van 2025 zijn er 2 lasten opgelegd om een pand te sluiten, 1 voor een woning en 1 voor een bedrijfspand.

In 2025 is ook een last onder dwangsom verbeurd, nadat de politie constateerde dat degene aan wie de last in 2024 was opgelegd opnieuw aan het dealen was.

Begin 2025 is er in Eersel een ondermijningscontainer geplaatst. In deze container kunnen burgers in een realistisch nagebootste setting de signalen en gevaren leren kennen van een hennepkwekerij, synthetisch drugsfabriek, cocaïnewaterij en drugsdumping.

Tevens hebben er in januari 2025 twee informatiebijeenkomsten voor ouderen plaatsgevonden, genaamd 'maak het oplichters niet te makkelijk'. Deze bijeenkomsten zijn door 500 mensen bezocht!

Brandveiligheid

Ook in 2025 zijn er campagnes geweest vanuit de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) met betrekking tot de brandveiligheid. Deze worden door onze gemeente verder verspreid via onze website en socials, zodat onze burgers er kennis van kunnen nemen.

In het eerste kwartaal van 2025 is er verder gewerkt aan een integraal beleidsplan betreffende natuurbrandbeheersing. Samen met onder andere onze buurgemeenten, de brandweer en Staatsbosbeheer proberen we onze bos- en natuurgebieden zo in te richten dat er geen grote niet controleerbare natuurbranden ontstaan. Het plan zal voor de zomer bestuurlijk worden vastgesteld.

Bibob

Om onze eigen integriteit te waarborgen willen we geen zakendoen met partners die niet integer zijn. Zo willen we ervoor zorgen dat wij niet meewerken aan het investeren van crimineel geld, zodat criminaliteit binnen onze gemeente geen kans krijgt. In ons Bibob-beleid staat wanneer wij een Bibob-procedure kunnen uitvoeren om dit te bepalen. Dit hebben we in 2025 al 2 keer gedaan.

Afwijkingen m.b.t. indicatoren/normen

Op dit moment zijn er geen afwijkingen.

Exploitatie

Op dit moment zijn er geen afwijkingen.

Investeringen

Op dit moment zijn er geen afwijkingen.

6. Verkeer en vervoer

Hoe staan we ervoor?

Steensel weer één dorp

De herinrichting van de Eindhovenseweg (3e fase SW1D) is in het voorjaar van 2024 gestart en is nog in volle gang. Voor de zomer van 2025 zal de weg weer zijn opengesteld voor het verkeer. In de winter 2025/2026 zullen de resterende bomen en groen worden geplant. De herinrichting van het kerkplein volgt pas na de verbouwing van de kerk tot MFA (Multi Functionele Accommodatie). Dit omdat het plein dient als bouwplaats hiervoor. We verwachten de bestrating van het kerkplein eind 2026 te kunnen vervangen.

Uitvoering beheerplan wegen

De gemeente Eersel heeft een uitgebreid wegennet om te onderhouden. Dit onderhoud lukt ons tot nu toe goed. De uitvoering van het onderhoud aan wegen stagneert nergens. Bij gelijkblijvende budgetten en kredieten zoals beschreven in het raadsvoorstel “risico gestuurd wegbeheer” verwachten we op korte of middellange termijn geen onderhoudsachterstanden of kapitaalvernietiging. De verkeersveiligheid staat nergens structureel onder druk.

In januari 2024 heeft u ingestemd met het raadsvoorstel “risico gestuurd wegbeheer”. We streven niet meer naar 100% B-niveau voor al onze wegen. Dit bleek uitvoeringstechnisch onhaalbaar. We kiezen ervoor om gedifferentieerde kwaliteitsniveaus aan te houden. Het onderhoud voeren we dan op laatst mogelijke financieel/technisch moment uit. Dit is goedkoper dan planmatig onderhoud op basis van een vastgesteld onderhoudsprogramma. Uiteraard zonder de verkeersveiligheid uit het oog te verliezen.

Uit de laatst uitgevoerde weginspectie (2024) blijkt dat 82% van onze wegverhardingen goed is. Slechts 10% vraagt (enig) onderhoud. Met name de kwaliteit van onze asfaltwegen is vooruitgegaan.

Afwijkingen m.b.t. indicatoren/normen

Op dit moment zijn er geen afwijkingen.

Exploitatie

Een positief bedrag is een voordeel in de begroting

(Bedragen in €)	Categorie:	2025	2026	2027	2028	2029
1. Uitdiepen sloten	1	-125.000	0	0	0	0
2. Bermen maaien	1	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
Totaal		-105.000	20.000	20.000	20.000	20.000

1. Uitdiepen sloten (incidenteel nadeel van € 125.000,- in 2025, op de lasten)

Na de winter 2023/2024 bleek het watersysteem in en rondom Wintelre en Vessem onvoldoende op orde. Wij hebben nu en afgelopen jaar veel kosten gemaakt om ons eigendom van het gezamenlijke watersysteem op orde te brengen. Wij hebben dit gemeld in de 2e bestuursrapportage 2024 en in de jaarrekening 2024. Het werk is dit jaar onverminderd doorgegaan. Dit kon niet wachten, omdat wij voorafgaand aan het inzaaien in overleg met de landeigenaren de vrijkomende specie uit de sloten op de aanliggende landerijen moesten verwerken. Wij verwachten dit jaar voor € 215.000,- herstelmaatregelen uit te voeren. In de exploitatiebegroting is € 90.000,- opgenomen. De overschrijding van € 125.000,- is incidenteel.

2. Bermen maaien (structureel voordeel van € 20.000,- vanaf 2025 op de lasten)

We hebben eind 2024 een klepelmaaier aangeschaft waarmee we bepaalde onderdelen van het maaibeheer makkelijker en goedkoper zelf uitvoeren. We hoeven voor dit deel geen beroep meer te doen op de markt. Daarnaast realiseren we een efficiëncyslag doordat we minder tijd nodig hebben en flexibeler zijn. Dit is een van de voorstellen uit het ombuigingstraject in het kader van efficiency.

Investerings

Op dit moment zijn er geen afwijkingen.

7. Cultuur, sport en recreatie

Hoe staan we ervoor?

Transformatie St. Luciakerk Steensel

Vleermuizen

Op het moment van schrijven is de aanneemovereenkomst met de aannemer getekend en kan de aannemer beginnen met de voorbereidingen voor de start van de (ver)bouw. Hiermee is de bouwteamfase afgerond. De uitvoering van het kerkplein en aanleg van de tuin (project Steensel weer een dorp) moet t.z.t. nader afgestemd worden met elkaar.

Het heeft 9 maanden geduurd voordat wij de ontheffing wet natuurbescherming hebben ontvangen. Vervolgens hebben wij de kerk natuurvrij moeten maken. Dat wil zeggen dat de vleermuizen nog wel uit de verblijfplaatsen kunnen, maar er niet meer terug in. Hiervoor hebben wij in de omgeving tijdelijke vleermuiskasten geplaatst. In de kerk worden ook weer verblijfplaatsen gerealiseerd, zodat de vleermuizen na verbouwing weer “terug” naar de kerk kunnen. Ook moeten wij 5 jaar na ingebruikname van de kerk monitoren hoe het met de vleermuizen gaat.

Nieuw zwembad

De nutsbedrijven hebben de bouwaansluitingen op tijd gerealiseerd waardoor er begin april gestart is met de bouw. Dit project loopt volgens planning en zal naar verwachting in Q2 2026 opgeleverd worden.

Ook zijn wij met de voorbereiding van de exploitatieaanbesteding bezig. Naar verwachting kan deze aanbesteding eind Q2 / begin Q3 2025 gepubliceerd worden.

Exploitatie Sporthal De Kraanvogel

Met ingang van 1 januari 2025 is het beheer van Sporthal De Kraanvogel weer in handen van een exploitant. Deze nieuwe exploitant voldoet aan het gewenste profiel ten aanzien de betrokkenheid met de lokale gemeenschap en het belang van de (sport)verenigingen. Hiermee is een einde gekomen aan de tijdelijke periode van beheer en exploitatie door de gemeente.

Afwijkingen m.b.t. indicatoren/normen

Op dit moment zijn er geen afwijkingen.

Exploitatie

Een positief bedrag is een voordeel in de begroting

(Bedragen in €)	Categorie:	2025	2026	2027	2028	2029
1. Spuk sport	1	40.000	0	0	0	0
2. Onderzoek toekomstbestedige exploitatievarianten Muziekschool art4u	2	-10.542	0	0	0	0
3. Nieuwbeleid stimulering van spelen	2	-25.000	0	0	0	0
Kapitaallasten Jeugdhuis de Spil	2	-1.116	-2.214	-2.182	-2.150	-2.118
Kapitaallasten renovatie tennis Vessem	2	-738	-1.464	-1.443	-1.422	-1.401
Totaal		2.604	-3.678	-3.625	-3.572	-3.519

1. Spuk sport (incidenteel voordeel van € 40.000,- op de baten in 2025)

De SPUK (specifieke uitkering) Sport 2024-2025 is een regeling die gemeenten in Nederland ondersteunt bij het financieren van sportaccommodaties en sportmaterialen. Deze regeling is de voortzetting van een eerdere regeling, die werd ingevoerd om het verlies van btw-aftrek te compenseren door de verruiming van de btw—sportvrijstelling. Eind 2023 werd bekend gemaakt dat er de Spuk Sport werd voortgezet in 2024, maar was nog niet bekend wat de voorwaarden hiervan waren. Op basis van de huidige subsidieregeling wordt verwacht dat ongeveer € 40.000,- extra aan btw op exploitatieposten kan worden teruggevorderd. Deze specifieke subsidieregeling valt onder het rijksbeleid en valt daarmee in de categorie onafwendbaar. Op dit moment er nog niet bekend of de regeling wordt voortgezet na 2025.

2. Muziekschool (incidenteel nadeel van € 10.542,- op de lasten in 2025)

Muziekschool Art4U is een belangrijke voorziening welke al jarenlang een belangrijke educatieve en culturele bijdrage levert aan het muziekonderwijs in onze gemeente.

De muziekschool wordt hoofdzakelijk gesubsidieerd c.q. in stand gehouden door de gemeenten Bergeijk, Eersel en Veldhoven. In de zomer van 2024 heeft de muziekschool bij deze gemeenten aangegeven dat het huidige businessmodel, evenals het eigen vermogen, ernstig onder druk staat. Aan de gemeente Eersel en de gemeente Veldhoven werd een structurele verhoging van de budgetsubsidie gevraagd en een eenmalige aanvulling van de reserve. De subsidie van de gemeente Bergeijk aan de Muziekschool is toereikend.

Bestuurlijk hebben de wethouders Cultuur van de gemeenten Bergeijk, Eersel en Veldhoven hierover gesproken met het bestuur van de muziekschool. Conclusie is dat het noodzakelijk is om – voordat wordt overgegaan op een bijstelling van de huidige subsidie – eerst meer inzicht en duidelijkheid te krijgen in het huidige businessmodel van de muziekschool. Afsproken is om een onderzoek uit te laten voeren door een specialistisch bureau, i.c. Bureau Berenschot.

Het college heeft in haar vergadering van 28 januari 2025 besloten om samen met de gemeenten Bergeijk en Veldhoven een onafhankelijk onderzoek uit te laten voeren door Bureau Berenschot voor het ontwikkelen van toekomstbestendige exploitatievarianten voor muziekschool Art4U.

Daarbij is besloten de kosten van het eenmalige onderzoek ad € 10.542,- ten laste te brengen van de post Muziekschool die met dit bedrag wordt overschreden en te verantwoorden in de 1e bestuursrapportage 2025. In het traject van de ombuigingen hebben we in financiële zin nog geen rekening gehouden met een mogelijk lagere bijdrage aan de muziekschool.

3. Opstellen van nieuw beleid ter stimulering van spelen, ontmoeten en bewegen in de openbare ruimte in brede zin. (incidenteel nadeel van € 25.000,- op de lasten in 2025)

De maatschappij verandert de laatste jaren in snel tempo. Vergrijzing, decentralisaties en de veranderende rol die de gemeente inneemt bij haar zorg voor bewegen, ontmoeten en spelen vraagt om integraal beleid wat hierbij aansluit. Het huidige speelbeleid van de gemeente Eersel is aan een herijking toe. Dit werd de afgelopen jaren onder meer duidelijk toen diverse initiatieven ingediend werden voor het aanleggen van nieuwe plekken voor spelen, bewegen en ontmoeten. Deze initiatieven sloten niet aan bij de uitgangspunten van het huidige beleid (welzijnskader en het accommodatiebeleid) en bleken daarmee niet haalbaar. Hierdoor zijn deze initiatieven niet verder opgepakt. In 2023 is een breed onderzoek uitgezet over de tevredenheid van de huidige speelvoorzieningen. De opbrengsten van dit onderzoek worden meegenomen in het nieuwe beleid. In 2024 is het opstellen van een nieuw beleid niet haalbaar gebleken. Naar verwachting wordt tweede helft 2025 het nieuwe beleid voor besluitvorming voorgelegd aan de raad. Omdat de hiervoor beschikbare middelen uit 2024 teruggevloeid zijn wordt voor dit jaar € 25.000,- extra gevraagd.

Voor de uitvoering van dit nieuwe beleid, alsmede het in standhouden van het huidige areaal aan speelvoorzieningen zal te zijner tijd middels een voorstel aan uw raad een aanvullend budget worden gevraagd.

Investerings

Jeugdhuis De Spil Vessem (€ 38.000,-)

Voor de verbouwing van Jeugdhuis De Spil te Vessem is een krediet van € 180.000,- beschikbaar gesteld. Het bedrag van € 180.000,- is per abuis exclusief BTW geraamd, het krediet had € 180.000,- plus 21% BTW moeten zijn. Voorgesteld wordt om krediet te verhogen met € 38.000,-. Het totale krediet bedraagt dan € 218.000,- inclusief BTW. De kapitaallasten worden op basis van 40 jaar afgeschreven ten lasten van de exploitatie.

Renovatie tennis Vessem (€ 25.000,-)

De gemeente gaat de accommodatie van tennis Vessem grootschalig renoveren (vernieuwbouw). Hiermee maken we het pand weer voor 40 jaar gereed. Binnen deze termijn dient het pand (wettelijke verplichting) gasloos gemaakt te worden en daarom is het voornemen om dit nu meteen op te pakken. Hiermee is bij het opstellen van de raming geen rekening gehouden, waardoor er nu een tekort is van € 25.000,- om het pand volledig gasloos te maken. Om voornoemde reden wordt daarom een extra krediet gevraagd ter hoogte van € 25.000,- bovenop het reeds beschikbaar gestelde krediet. De kapitaallasten worden op basis van 40 jaar afgeschreven ten lasten van de exploitatie.

8. Economische structuur

Hoe staan we ervoor?

Innovatie

Het meetnet luchtkwaliteit en geluid 2.0 heeft een wat langere opstartperiode gekend. Vanaf 1 april zijn we up en running. De afgesproken meetperiode van 36 maanden gaat dan in. Het nadeel van de langere opstartperiode is dat we nu nog geen meetdata kunnen tonen. Maar de testen die we gedaan hebben zijn veelbelovend. Het voordeel van de verlate start is dat we sluiting van Eindhoven Airport (februari – juni 2027) mooi binnen de meetperiode hebben liggen en de invloed van vliegverkeer hopelijk goed kunnen vastleggen.

Verder neemt de vraag naar actuele informatie en de verwerking van data vanuit de gehele organisatie steeds meer toe. Data gedreven werken wordt ingezet bij de uitvoering van 213a onderzoeken (blik op bedrijfsvoering / inwonerspeiling) en andere interne dataproducten voor bijvoorbeeld de teams duurzaamheid, financiën en vergunningen.

Bedrijventerreinen

Er zijn geen bedrijfspercelen meer uitgeefbaar in de gemeente Eersel. Onlangs heeft onze raad besloten dat er netto 11ha ontwikkeld mag gaan worden. Er gaat een plan van aanpak opgesteld worden om te bepalen hoe deze opdracht het beste vorm te geven.

Afwijkingen m.b.t. indicatoren/normen

Op dit moment zijn er geen afwijkingen.

Exploitatie

Een positief bedrag is een voordeel in de begroting

(Bedragen in €)	Categorie:	2025	2026	2027	2028	2029
1. Beheer gronden	2	105.500	0	0	0	0
Totaal		105.500	0	0	0	0

1. Beheer gronden (€ 105.500,- voordeel op de inkomsten in 2025)

In 2021 zijn er landbouwgronden aangekocht van de provincie Noord-Brabant (circa 2.7 ha.), waarbij er op een later moment subsidie werd voorzien van € 105.500,- (omvorming naar O-NNB). Deze subsidie is destijds genomen vanuit het exploitatieresultaat van dat jaar en niet als 'nog te ontvangen' geboekt op de bestemmingsreserve landbouwcompensatiefonds. De subsidie is inmiddels ontvangen (februari 2025) en komt ten gunste van de exploitatie.

Investeringsen

Meetnet luchtkwaliteit en geluid (€ 85.000,- lasten, € 55.000,- baten)

Als deelnemer aan het Schone Lucht Akkoord is bij de rijksoverheid een SPUK subsidie aangevraagd en ontvangen als ondersteuning van het Eerselse Meetnet Luchtkwaliteit en Geluid. Op basis van een projectvoorstel is voor de eerste fase van het meetnet een bedrag van € 55.000,- toegekend. Abusievelijk is dit bedrag eerder niet als inkomst als zowel last in de begroting opgenomen.

Het lokale meetnet is sterk verbonden met het regionale meetnet. Meetresultaten worden uitgewisseld en zijn via een dashboard raadpleegbaar.

Fase 1 bestaat uit de opbouw van het meetnet en een meettraject van 14 maanden. Fase 2 start medio 2026 en loopt door tot medio 2027. Uitvoering van fase 2 is essentieel omdat in die periode Eindhoven Airport 5 maanden dicht gaat en kan de impact van vliegverkeer (fijnstof en geluid) goed gemeten worden en vergeleken met de meetresultaten in fase 1. De GGD heeft hierbij ook een belangrijke rol. De verwachting is dat we niet uitkomen met het beschikbare gestelde budget om zowel fase 1 (€ 55.000,-) als fase 2 (€ 30.000,-) uit te voeren. Om die reden wordt nu een extra bedrag van € 30.000,- gevraagd. Voorgesteld wordt om dit krediet direct af te schrijven en te dekken uit de algemene reserve vrij besteedbaar.

9. Bestuur en organisatie

Hoe staan we ervoor?

Traject ombuigingen

Afgelopen halfjaar is de ambtelijke organisatie en het college druk bezig geweest met ombuigingen in verband met het ravijnjaar en de jaren erna. Uw raad is hier ook in meegenomen. Dit heeft geresulteerd in ruim 70 ombuigingen waarvan het college voorstelt om er ca. 60 door te voeren. Deze voorstellen zijn onder te verdelen in onderstaande categorieën:

1. Reëel ramen
2. Besparen
3. Bezuinigen
4. Prioriteren
5. Lastenverzwaring
6. Verdienen

De ombuigingsvoorstellen zullen via de diverse P&C producten worden opgevoerd. Bij de jaarrekening 2024 worden een aantal incidentele ombuigingen zoals het afsluiten van kredieten verwerkt. Wanneer uit de jaarrekening 2024 of het ombuigingstraject een structurele bijstelling volgt nemen we dit indien mogelijk mee in deze bestuursrapportage. De resterende ombuigingsvoorstellen worden verwerkt in de voorjaarsnota 2026-2029. De financiële / politieke keuzes worden middels separate formats in de voorjaarsnota aan de raad voorgelegd.

Afwijkingen m.b.t. indicatoren/normen

Op dit moment zijn er geen afwijkingen.

Exploitatie

Op dit moment zijn er geen afwijkingen.

Investerings

Op dit moment zijn er geen afwijkingen.

10. Algemene baten en lasten

Hoe staan we ervoor?

Geen onderwerpen in dit programma

Afwijkingen m.b.t. indicatoren/normen

Op dit moment zijn er geen afwijkingen.

Exploitatie

Een positief bedrag is een voordeel in de begroting

(Bedragen in €)	Categorie:	2025	2026	2027	2028	2029
1. Algemene uitkering	1	188.797	155.436	166.019	214.153	518.577
1a. Stelpost Integraal zorgakkoord	1	87.648	82.473	79.400	79.400	79.400
1b. Stelpost index WMO demografie	3	0	67.000	133.000	197.000	197.000
1c. Stelpost werkdrukverlaging jeugdbescherming	1	22.000	22.000	22.000	22.000	22.000
1d. Stelpost Wet Open Overheid en robuust rechtsbeschermingssysteem	1	60.800	60.800	60.800	60.800	60.800
Totaal		359.245	387.709	461.219	573.353	877.777

1. Algemene uitkering (structureel voordeel € 188.797,- in 2025, € 155.436,- in 2026, € 166.019,- in 2027, € 214.153,- in 2028 en € 518.577,- in 2029)

Op 12 december is de decembercirculaire uitgebracht waarin bijstelling zijn verwerkt voor de jaren 2024 t/m 2029. De extra rijksmiddelen voor 2024 zijn in de jaarrekening 2024 toegelicht. De extra rijksmiddelen vanaf 2025 hebben betrekking op een bijstelling van het accres en hoeveelheidsverschillen. In 2029 zit eveneens een effect van invoegen nieuw begrotingsjaar.

1a. Stelpost integraal zorgakkoord (structureel voordeel lagere lasten € 87.648,- in 2025, 82.473,- in 2026 en € 79.400,- vanaf 2027)

Deze middelen zijn in de meicirculaire 2023 door het rijk beschikbaar gesteld voor de gestegen zorgkosten als gevolg van het abonnementstarief. Omwille van de stijging in het sociaal domein laten we deze structurele stelpost nu ook vrijvallen. Zie ook toelichting in programma 1.

1b. Stelpost index WMO demografie (structureel voordeel lagere lasten € 67.000,- in 2026, € 133.000,- in 2027 en € 197.000,- vanaf 2028)

In de septembercirculaire 2024 zijn extra rijksmiddelen beschikbaar gesteld ter dekking van de hogere lasten binnen de WMO. Gelet op de hogere geraamde lasten in programma 1 op het vlak van de WMO wordt nu voorgesteld om deze stelpost te laten vrijvallen. Zie ook de toelichting in programma 1.

1c. Stelpost werkdrukverlaging jeugdbescherming (structureel voordeel vanaf 2025 van € 22.000,-)

In de meicirculaire 2024 heeft het rijk extra middelen beschikbaar gesteld voor de werkdrukverlaging in de jeugdzorg. De extra lasten op het terrein van jeugdzorg, zoals genoemd in programma 1 hebben hier onder andere ook betrekking op. Vandaar wordt voorgesteld om deze stelpost vanaf 2025 te laten vrijvallen.

1d. Stelpost Wet Open Overheid en robuust rechtsbeschermingssysteem (structureel voordeel vanaf 2025 van € 60.800,-)

Voor toelichting zie tekst programma 11 formatie.

Investerings

Op dit moment zijn er geen afwijkingen.

11. Overhead

Hoe staan we ervoor?

Combinatiekansen

In de raadsvergadering van 10 december 2024 is besloten over bestuursopdracht combinatiekansen. Het raadsbesluit resulteert in vier deelopdrachten:

- Combinatiekansen maatschappelijke voorzieningen: aan de nieuwbouw van het Rythovius College worden De Muzenval, de bibliotheek en muziekschool/JAM toegevoegd waarbij synergie wordt ge-optimaliseerd. Hiervoor wordt een programma van eisen opgesteld.
- Combinatiekansen buitensportvoorzieningen: Onderzoek de combinatiekansen van Atletiekvereniging DES, Hockeyclub Eersel, Voetbalclub E.F.C., Toer- en Wielerclub de Contente en Tennis en padelvereniging Eresloch. Hiervoor wordt een programma van eisen opgesteld.
- Gemeentehuis: opstellen programma van eisen.
- Vrijkomende locaties: er wordt een ontwerp voor de vrijkomende locaties gemaakt met bijbehorende eerste globale raming.

Er is een projectteam opgestart, plannings opgesteld, gesprekken gevoerd met verschillende partijen en stappen gezet in de uitwerking van de verschillende projectonderdelen.

Met de raadsinformatiebrief over de bestuursopdracht combinatiekansen van het tweede kwartaal 2025 bent u geïnformeerd over de bestuurlijke planning en de risico's.

HR-cijfers 1^e kwartaal 2025

Vacatures

De vacatures binnen gemeente Eersel worden over het algemeen goed ingevuld. Gedurende het eerste kwartaal van 2025 zijn er weer een aantal nieuwe medewerkers geworven, die gedurende 2025 zullen starten. Helaas zijn er (nog) een aantal lastig in te vullen functies, denk bijvoorbeeld aan civieltechnisch projectleiders en medewerkers. Conform de (landelijke) trend, blijven dit lastig in te vullen functies.

De bezettingsgraad van de formatie in het eerste kwartaal van 2025 was 86,3% (exclusief inhuur).

Verzuim

In 2024 was het gemiddeld totaal verzuim 6,34%. Hiervan was het grootste gedeelte langdurig verzuim (4,88%). In het eerste kwartaal van 2025 is het gemiddelde verzuim 6,03%. Hiervan is het grootste gedeelte lang verzuim (3,72%).

Onderuitputting loonkosten en inhuur personeel

Het tussentijdse overzicht laat zien dat we qua prognose richting einde jaar waarschijnlijk net niet binnen personeelsbudget blijven. Naast de nodige vervangingen van reguliere vacatures hebben we ook extra moeten inhuren om de werkzaamheden aan de gemeentebalie in verband met de reisdocumentenpiek (die ook doorloopt in 2026/2027) door te kunnen laten gaan. Bij de tweede bestuursrapportage komen we indien nodig terug op dit onderwerp. Zie ook exploitatie.

Risico's personeel

Adviseur / coördinator MRE

Waarschijnlijk zullen de Kempen gemeenten ook samen een adviseur/ coördinator MRE gaan aanstellen. Op dit moment wordt onderzocht hoe dat te organiseren. De 4 Kempengemeenten zullen dan samen een coördinator aanstellen hierop komen we in de tweede bestuursrapportage terug.

Medewerker WOO

Op dit moment worden deze taken door een garantiebbaan (20 uur per week), daarmee kunnen we de werkzaamheden deels zelf dekken. Wanneer we deze medewerker in de toekomst zullen vervangen lijkt het niet aannemelijk dat we dit wederom op deze manier kunnen uitvoeren. We zullen dan bij uw raad hier, indien nodig, op terugkomen.

Afwijkingen m.b.t. indicatoren/normen

Op dit moment zijn er geen afwijkingen.

Exploitatie

Een positief bedrag is een voordeel in de begroting

(Bedragen in €)	Categorie:	2025	2026	2027	2028	2029
1. Inhuur tijdelijk personeel bij ziekte	1	-170.000	0	0	0	0
2. Formatie	2	-60.800	-60.800	-60.800	-60.800	-60.800
Totaal		-230.800	-60.800	-60.800	-60.800	-60.800

1. Inhuur tijdelijk personeel bij ziekte (nadeel op de lasten van € 170.000,- in 2025)

Wegens langdurige ziekte en zwangerschap van medewerk(st)ers zijn er contracten met externe inzet aangegaan en verlengd. De huidige doorkijk laat zien dat we het geraamd budget van € 10.000,- met € 170.000,- gaan overschrijden. Het presidium zal hierover worden bijgepraat.

2. Formatie (structureel nadeel vanaf 2025 € 60.800,- welke in programma 10 wordt gedekt door vrijvallen stelposten)

Tijdens het proces van de ombuigingen is met Orgfit ook een inventarisatie gemaakt in hoeverre de personele capaciteit op orde is. Hieruit is naar voren gekomen dat op onderstaande functies een uitbreiding noodzakelijk is. Qua financiële dekking kunnen we dit gedeeltelijk dekken uit openstaande restformatie. Voor het restant verzoeken we de stelposten WOO en robuust rechtsbeschermingssysteem in te zetten. Zie hieronder de inhoudelijke toelichting.

Strategisch adviseur

Door de vele ontwikkelingen binnen en rondom onze gemeente spelen er steeds meer strategische vraagstukken. De gemeente Eersel heeft een strategisch adviseur voor 8 uur in dienst, ter vergelijking de Kempen gemeenten hebben een strategisch adviseur voor 36 uur. In Eersel proberen we de werkzaamheden op te vangen met andere medewerkers maar dit leidt tot een onevenredige werkdruk bij die medewerkers. Voorgesteld wordt om de formatie uit te breiden met 28 uur. We hebben voor een aantal taken die het rijk heeft opgedragen ook extra budget. Hiervoor hebben we in onze begroting de stelpost WOO en robuust rechtsbeschermingssysteem gereserveerd. Verzocht wordt deze stelposten in te zetten voor uitbreiding van deze formatie. De strategisch adviseur wordt ingezet voor Kempenbrede thema's en daarnaast voor afdelingsoverstijgende adviezen.

Medewerker belastingen

Afgelopen jaren hebben we elk jaar flink moeten inhuren om de werkvoorraad weg te kunnen werken. Deze lasten zijn telkens incidenteel bijgeraamd in bestuursrapportages of jaarrekening. Om die kosten terug te dringen en te zorgen dat we meer kennis binnen onze organisatie hebben en houden stellen we nu voor om voor 28 uur per week een extra medewerker belastingen aan te nemen.

Coördinator Kempenbranie

Na een pilotfase van een jaar blijkt uit evaluatie met de stuurgroep Kempenbranie, bestaande uit partners zoals onderwijs, GGD, jongerenwerk en Novadic Kentron, dat het structureel aanstellen van een coördinator noodzakelijk is om de juiste opvolging te geven aan het programma. Daarnaast is een van de randvoorwaarden vanuit het landelijke programma 'Opgroeien in een Kansrijke omgeving' (OKO) dat er capaciteit nodig is voor een kartrekker en verbinder. Vanuit de vier Kempengemeenten geven we hier gezamenlijk invulling aan.

Gemeentebalie

Bij de gemeentebalie zien we dat we de processen de afgelopen jaren hebben geoptimaliseerd en steeds meer digitaal zijn gaan werken. De formatie is niet toegenomen sinds 2012 terwijl de bevolking wel is toegenomen. De laatste jaren zien we dat de casussen complexer worden door o.a. verschillen van herkomst, waardoor de doorlooptijd toeneemt. Daarnaast zijn we verantwoordelijk voor adressenonderzoek. Daar komen we op dit moment onvoldoende aan toe. In de voorjaarsnota 2026-2029 komen we hierop terug.

WMO

Bij WMO zien we de komende jaren nog een toename van het aantal casussen. Deze ontwikkeling loopt door tot ongeveer 2035 door o.a. een ouder wordende doelgroep. We zijn verantwoordelijk geworden voor de procesregie zorg en we zien dat we rekening moeten houden met steeds complexere casuïstiek. Ook hier is capaciteitsuitbreiding de komende jaren noodzakelijk. In de voorjaarsnota 2026-2029 komen we hierop terug.

Investerings

Op dit moment zijn er geen afwijkingen.